

UPPSJÓVARVINNA

Føroyar byggja á, at menn taka **kjansir**

Menn taka kjansir, seta alt í váða og byggja stór skip. Tað er tað, sum Føroyar byggja á, sigur Hanus Hansen, vinnulívsmaður

Hanus Hansen

Hanus Hansen er útbúgvinn skipari. Hann silgdi sum skipari í 16 ár, áðrenn hann fór í land í 1996, tá hann gjørdist stjóri í JFK Trol. Seinni keypti hann fyrirkuna, og hevur síðani keypt nógv virkir og skip. Millum annað Kósina. Samtakið hjá Hanusi Hansen er býtt í minst 20 móður- og dóttirfeløg. Tað eru 15 skip tengd at JFK Trol í dag, og Hanus Hansen hevur umleið 700 fólk í starvi. Umframt JFK Trol er hann stjóri í P/F Næraberg, sum hann eigur saman við hollendarum, og hann er ofta lagdur undir at hava strámannavirksemi fyri hesar, har endamálið hjá teimum er at fáa atgongd til føroysku fiskiloyvi. Hanus Hansen sigur, at hann er ikki strámaður, men hann heldur, at tað er gott fyri føroysku vinnuna, at útlenskur peningur kemur inn í landið. Tískil hevur hann somuleiðis hjálpt sama hollenska felagi, at keypa Kollafjørð Pelagic.

Marjun Dalsgaard

Fiskivinnuskipanin er ikki góð í dag, tí tað er ov tilvildarligt, hvør fær hvørjar kvotur. Tað átti heldur at verið lógarfest, hvør átti kvoturnar, so kvoturnar gjørdust varandi. Tað heldur vinnulívsmaðurin, Hanus Hansen, sum eigur millum annað JFK Trol, Kósina, og ein part av P/F Næraberg. Hanus Hansen hevur einki ímóti at keypa kvotur, men hann vil

ikkí keypa tær frá landinum. Tað er í lagi, tá pengarnir fara til aðrar vinnilívmenn, og tað er fyri so vítt í lagi, at tað ikki er líka fyri øll, tí summi feløg hava fingið kvoturnar ókeypis frá landinum.

– Øll loyvini eru handlaði nú, so tað ger einki. Eg havi einki ímóti at keypa loyvir. Eg havi keypt níggu skip, bara fyri at samla mær nokk av veiðuloyvum, sigur hann. Jarnið fer vekk, og ofta fara teir slett ikki eftir tí, fortelur

Hanus Hansen.

Hann heldur, at reiðariini eina ferð med alla skulu sleppa at eiga tilfeingið í havinum rundanum Føroyar. Hetta er neyðugt fyri at kunna leggja langtíðarætlanir og seta pening í stór dýr skip.

Leiga skip

Men hví ikki gera eina meira smidliga skipan, har tú kanst leiga eitt skip, og fáa eitt fiskiloyvi upp á tað? Politikari

og vinnulívsmaður, Poul Michelsen, er ein av røddunum, sum hevur funnist harðliga at skipanini, har vinnulívsfólk skulu byggja skip til fleiri 100 milliónir fyri at koma upp í part. Hann heldur, at tað hevði verið betur fyri vinnuna, um tað var lætt hjá nýggjum at sleppa frammat. Tískil, at tað ikki skal vera neyðugt at gera risastórar iløgur, so bert nakrir fáir stórir spælarar kunnu vera við.

Men hesum er Hanus Hansen ikki samdur í.

– Føroyar byggja á, at menn taka kjansir og seta alt í váða. Onkuntíð eydnast tað, onkuntíð ikki. Eg keypi skip, sum ikki bera seg í dag, tí eg trúgvi uppá, at tey fara at bera seg ein dag. Eitt nú keypti eg eitt virki her, sum eingin helt fór at ganga. Nú fara vit at frysta laks til russar. Soleiðis gongur tað, og tað er tað, sum ger tað stuttligt, sigur hann.

Veiðuloyvini verða handlaði alla tíðina. Hendan skipanin er í lagi, so leingi vinnulívmenn keypa kvoturnar frá hvørjum øðrum og ikki landinum, tí pengarnir skulu vera í vinnuni, sigur Hanus Hansen. Hann hevur 700 fólk í starvi, millum annað umborð á 15 skipum og í flakavinnuni.

Tað eru trý feløg, sum fiska felagsskvtuna av makreli á 17.500 tons í ár. Tey eru, P/F Northwest Pelagic, P/F Næraberg, og P/F Gulenni. Av hesum trimum er P/F Gulenni einasta farið, sum hevur ein positivan rakstur. P/F Northwest Pelagic og P/F Næraberg hava partvíst útlenskan eigara

Ídnaðarskip	P/F Northwest Pelagic (Atlantsfarið)			P/F Gulenni (Tummas T og Saksaberg)			P/F Næraberg (Næraberg og Slættaberg)		
	Avreiðingarvirði	Ársúrslit	Skattur	Avreiðingarvirði	Ársúrslit	Skattur	Avreiðingarvirði	Ársúrslit	Skattur
2009	6.928	-7.624	0	28.882	10.153	0	29.937	-32.238	0
2010	27.155	-7.427	0	34.515	10.650	1.642	88.231	-13.582	0
2011	11.962	-15.182	0	18.816	7.405	2.124	107.831	2.045	0
2012	24.728	-12.695	0	26.810	10.395	2.642	168.448	-4.055	0
2013	22.243	-14.313	0	62.365	19.163	4.207	173.022	9.524	0

*Avreiðingartølini eru frá Vørn, ársúrslit og skattur frá Vinnuvitan

**Skattur er partafelagsskattur sambært roknskapinum, sum ikki neyðturviliga er tað sama sum faktiskt goldin partafelagsskattur

***Øll tøl eru í túsund krónum (til dømis er avreiðingarvirðið hjá Atlantsfarinum í 2009 6 milliónir 928 túsund krónur)

****P/F Northwest Pelagic hevur Atlantsfarið øll árin, P/F Gulenni hevur Saksaberg til og við 2012 og Tummas T frá 2013, P/F Næraberg hevur Næraberg til og við 2011 og bæði Næraberg og Slættaberg frá 2012 við undantaki av einum tíðarbili, har hann var seldur til JFK Trol.